

16.05.2016

Ruve Šank

Just täna lahkus Hiina delegatsioon.

Kirjutati alla piimaprotokollile. Kalaprotokoll on juba olemas.

Vadakupulber oleks potentsiaalne.

Juustu varustustase on meil 350%, umbes nagu Baieri liidumaa. Juustu kõrvaltoode on vadak. See on väärtuslik beebitoidu komponent.

Eesti tugevused (omavarustustase protsentides)

Kala 400%

90% on kilu ja räim.

Piim 180%

Iga kolmas põllumajanduses teenitud euro tuleb piimandusest.

Marjad

Tikrite kasvatamise osas oleme maailmas esirinnas, kuna neid kasvatatakse üldse maailmas vähe.

Teravili 120%

Kuna piim hind on all, siis kasvatatakse järjest enam teravilja.

Sealiha 120%

Seakatki seab omad piirid, kuigi katkuliha pole inimesele ohtlik.

Mahedus

Mahepinna poolest jagame 2.-3. kohta. 15% mahepinda. Esimene on Austria, meie jagame kohta Rootsi.

Mahekaera ekspordi osas oleme lausa maailmas teisel kohal.

Riis, nisu, mais annavad 90% maailma teraviljatoodangust. Rukki osa on ainult 1%.

Võrreldes 1990. aastaga: teravili 100%, piim 60%, liha 40%.

Me pole enam NL-i seafarm..))

Eesti koht maailmas FAO järgi 2012:

tikrid 17

segavili 27

sõstrad 31

rukis 34

kaer 42

raps 47

vaarikad 53
nisu 88
sealiha 95
piim 111
mesi 117
katrulid 133

Praegu ekspordime Hiinasse kõige rohkem mustikaid, millest 90% tuleb Rootsist, korjatud valdavalt Taist pärit korjajate poolt..))
Firma Saarek tegeleb peene külmutamisega.

Kaubandus

Peamised tooted: piim, kala ja joogid (re-ekspordi osakaal suur).
Karastusjoogid, õlled.

Töötlemisaste! (toorpiim, külmutatud kala)

Toorpiim läheb Leetu, seal on head suured tehased tehtud.

Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank aitas Leetu suure juustutehase ehitada.

Miks mitte Eestisse? Vaadati kaardilt, et liiga ääres on.

Kahjuks on see Eestile kehvasti mõjunud.

Meie piimatootmise struktuur on hea, üle 90% piima tuleb karjadest, kus on 100 lehma või enam.

Jaapanisse lähevad Eesti sprotid. Ka muust kalast võiks teha midagi enam, mitte ekspordide lihtsalt toorkala. Jaapanlased pidid sprotte kuidagi teisiti sööma.

Räim tomatis oli ka oluline eksporditükk, aga praegu pol. põhjustel mitte enam.

Pärnu lähedal on suure võimsusega tehas-külmutusladu.

Kalurid soovivad kohe oma saagist lahti saada.

Aga võiks teha nii nagu Esko talu teel Saku lähedal piimaga, või Nopri talu Võrumaal.

Kala töötlemisega on endiselt probleem.

Hollandlased ütlesid meile aastate eest, et tehke head toorpiima, küll me vaatame, mis sellest edasi teeme. Prantsusmaa soovitas väärindada. Läksime seda teed.

Piimatoodete lett on meil suurepärase, aga piima on üle. Võiks ekspordida.

Marjad on huvitav Eesti eripära ja potentsiaalne arengusuund tulevikus.

Sihtturud: Soome, Leedu ja oli ka Venemaa, kõik ca. 20% kandis.

Peamiselt viiakse välja jooke, piima, kala.

Mahe

Soodsad tingimused: puhas õhk, sademeterohkus, palju metsa

Maheveiseliha – Liivimaa lihavesis

Töödeldud toodetest paraku 1%, sest mahetöötlemine problemaatiline

uus mahe-arengukava

Üheks arengupiduriks on see, et töötlemisettevõtted peavad kõik torud jms puhtaks pesema, kui peale tavalist liha või piima on vaja töödelda mahetooteid.

Kala

isevarustustase 400%

kilu-räim 80%

krevetid 10% (meie laevad püüavad Atlandi ookeanil; Hiinasse müüme ka, viime otse sinna ookeanilt)

ahven 4%

tursk, latikas, koha, süvarest – a 0,5%

külmutatud 40%, sool-vürts 20%, suitsutamine

Piim on Eesti valge kuld

ekspordis eelkõige juust ja pulber

1991 – 200000 lehma ja 400000 veist

2015 90000 lehma

lehmadest 80% karjades, kus üle 100 lehma

jõudlus on kahekordistunud 4000-lt 8000-le, 20-aastaga

äriplaanid on tehtud piimatööstuses kõrgemale liitrihinnale, kui meil praegu on piimatoodangu kõrghetk oli 1985. aasta, ca 1 m liitrit

On olemas 1000 lk viies köites Eesti Põllumajanduse ajalugu.

Enne II MS oli lehma toodang veel alla 4000 l.

Teravili

20% GAOst

haritavat maad on 1 m ha

pool haritavast maast on teravilja all: rohusööt, raps, kaunvili, katrul (6000 ha)

nisu – pool teraviljast, oder – 1/3, rukis ja kaer alla 5%.

Rukist saab odavamalt ka mujalt sisse osta.

Uus projekt, millega üritatakse rukki kasutust uuendada. 90% maailma rukkist kasvab Hollandist Uuralini, selles vöös.

Saksamaal on Roggen Informationszentrum. Nende sõnul on ameerikalsed sellepärast paksud ja lollid, et nad söövad peamiselt nisu.

Eesti rukis on olnud väga kõrge kvaliteediga. Rehielamud, tuulamine.

Sealiha

10% GAO-st, jätkuvalt suurim osakaal sisetarbimises

tootmine vähenes 2015. aastal 15%

tootmise kontsentreerumine nõuete karmistumise tulemusena

Eestis on hukatud ca 20000 siga. Lätis olid väiksemad farmid ja neil õnnestus paremini oma farmid isoleerida.

Eestis on metssigade populatsioon liiga kõrge. Neid söödetakse talvel nagu kodusigu. Mõnes söödakohas on 100 metssiga koos!

Katk aktiveerub suve lõpupoole. See haigus on väga nakkav, inimene võib selle oma riiete või maha peal farmi viia.

Linnuliha isevarustustase on meil 60%, see tööstus on meil väga kontsentreerunud, paar ettevõtet toodavad ca. 70% meie vajadusest.

Lätis on juba NL ajast suured tootmisettevõtted ja neil on liha üle.

Graafikult on näha, et sealihärbimine suurenes hüppeliselt NL ajal.

Kuni II MS söödi lammast ja kitsi rohkem (puisniit ja puiskarjamaa olid väga levinud, eriti saartel ja Lääne-Eestis), ka veist söödi siis väga palju.

Kõrgajal oli ligi 1 m lammast, praegu 100000.

NL ajal nali, et kits on vaese mehe lehm. See pole tõsi.

Defitsiit

Köögivil – puudu on 60%, avamaal 3000 ha, katmikalal 300 ha

Puuvili – puudu 85%

Kartulitõbi (kiduuss) on piiranud meil tootmist.

NL ajal toodeti ligi pool kartulist eramajapidamistes, nüüd on see osakaal oluliselt vähenenud.

Põllumajandusmaad on meil 1 m ha, 1939 oli 2,5 m ha.

Meie mullad on päris heas korras. Maailmas on suur probleem mullaviljakuse hävimisega.

agroforum.emu.ee – sel aastal oli 4. korda

Läänemere-äärsed riigid + idapartnerlusriigid kutsutakse külla

Kolmel tasandil: poliitikakujundajad jt

Kulinaarturism

Soome riiklik kulinaarturismi strateegia, ühisprojekt Eestiga

www.toidutee.ee

See leht annab hea ülevaate eesti köögist koos retseptide ja söögikohtadega üle kogu Eesti!

20% ettevõtetest toodab meil 80% toodangust.

Eestis on põllumajanduses hõivstuse osakaal väga tugevalt vähenenud.

1 m ha kohta on meil ca. 800 maaturismiettevõtet, Itaalias on 1600.

Seega läheb meil suht hästi. Austerlased on meid nõustanud.

120 € on meil hektaritugi.

Soomlased saavad oluliselt rohkem, aga mitte päris 400 € nagu nt Belgias ja Hollandis.

Meil tõuseb see 220 € peale 7-aastaku lõpuks.

EL-i poolne kompensatsioon on katnud ca 1/3-1/4 kuludest. Seda nii piimanduses kui ka sealihasektoris.

Eesti väljalüps on suurem kui Lätis ja Leedus, meil 8000, neil ligi 6000.

Teravilja saagikus on neil veidi parem. Meil 34, neil 37-40.

Katrulit toodame me oluliselt vähem. Mune samuti.

Liha osas on Leedu meist ja Lätist oluliselt ees.

Tööhõive on meil põllumajanduses ca 3,5%, Lätis-Leedus on see arv poole suurem.

Aga see-eest metsanduses on meil töötajate osakaal ca. 10%.

Piiritust toodetakse valdavalt välismaisest rukkist, kuna see on odavam.

Kui on soov eelistada eestimaist, siis peaks ostma viina 1888.

Konspekteris Liina Steinberg